

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ

Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 o zřízení Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (FRONTEX)

(2010/C 357/01)

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ,

řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (FRONTEX) ⁽³⁾ (dále jen „návrh“ nebo „návrh nařízení“).

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 16 této smlouvy,

s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na článek 8 této listiny,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽¹⁾,

s ohledem na žádost o stanovisko v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů ⁽²⁾,

PŘIJAL TOTO STANOVISKO:

I. ÚVOD

1. Komise dne 24. února 2010 schválila návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 o zřízení Evropské agentury pro

2. Evropský inspektor ochrany údajů vítá skutečnost, že s ním Komise vedla neformální konzultace, dříve než návrh schválila. Dne 8. února 2010 poskytl evropský inspektor ochrany údajů neformální připomínky, jež vyústily v řadu změn v konečném znění návrhu, který Komise schválila.

3. Dne 2. března 2010 byl návrh ve znění schváleném Komisí zaslán evropskému inspektorovi ochrany údajů ke konzultaci v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001.

4. V této souvislosti je rovněž na místě uvést, že evropský inspektor ochrany údajů vydal dne 26. dubna 2010 stanovisko k oznámení o předběžné kontrole inspektora ochrany údajů Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie (FRONTEX) týkající se „Shromažďování jmen a určitých dalších údajů o navracených osobách pro účely společných návratových operací“ (dále jen „stanovisko k předběžné kontrole“) ⁽⁴⁾. Závěry tohoto stanoviska, jehož předmětem je zpracovávání osobních údajů v souvislosti s přípravou a prováděním společných návratových operací v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 2007/2004, byly použity jako východisko pro některé připomínky a závěry uvedené v tomto stanovisku.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2010) 61 v konečném znění.

⁽⁴⁾ Stanovisko je dostupné na internetové stránce: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26_Frontex_EN.pdf

Cíl a účel návrhu

5. Pokud jde o cíl a účel návrhu, vysvětlující prohlášení k návrhu nařízení zní: „Tento návrh obsahuje změny nařízení Rady (ES) č. 2007/2004 (...) jež jsou nutné k zajištění dobře definovaného a správného fungování agentury Frontex v nadcházejících letech. Návrh zohledňuje provedená hodnocení a praktické zkušenosti a jeho cílem je upravit nařízení tak, aby byl vyjasněn mandát agentury a byly vyřešeny zjištěné nedostatky.“
6. V této souvislosti by mělo být uvedeno, že bod odůvodnění 9 návrhu poukazuje na to, že Stockholmský program vyzývá k upřesnění a posílení úlohy agentury Frontex, pokud jde o správu vnějších hranic Evropské unie.
7. Kromě toho bod odůvodnění 10 upozorňuje na potřebu posílení operativních schopností agentury Frontex. Jak je v tomto bodě odůvodnění uvedeno, „mandát agentury by měl být upraven s cílem posílit zejména její operativní schopnosti a současně zajistit, aby všechna přijatá opatření byla přiměřená sledovanému cíli a aby byla plně respektována základní práva (...)“. Bod odůvodnění 11 dále zdůrazňuje, že „stávající možnosti poskytování účinné pomoci členským státním v rámci operativních aspektů je třeba rozšířit, pokud jde o dostupné technické zdroje“.
8. Kromě toho, jak je uvedeno v bodu odůvodnění 4 návrhu, „toto nařízení ctí základní práva a dodržuje zásady uznané zejména v Listině základních práv Evropské unie, především lidskou důstojnost, zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu, právo na svobodu a bezpečnost, právo na ochranu osobních údajů, právo na azyl, zásadu nenavracení, zákaz diskriminace, práva dítěte a právo na účinnou právní ochranu. Členské státy by měly toto nařízení uplatňovat v souladu s těmito právy a zásadami.“
9. Návrh zohledňuje doporučení, jež učinila Komise ve svém sdělení ze dne 13. února 2008 o hodnocení a budoucím rozvoji Evropské agentury pro ochranu vnějších hranic (FRONTEX) ⁽¹⁾, a rovněž doporučení správní rady, pokud jde o požadavek na přezkum právního rámce agentury, přičemž výjimky jsou popsány v posouzení dopadů.
10. Obecně je třeba poznamenat, že evropský inspektor ochrany údajů bere na vědomí, že cílem návrhu je umožnit agentuře Frontex, aby plnila své stávající úkoly a odpovědnosti stanovené v návrhu nařízení účinněji. Mezi nové úkoly agentury Frontex, pokud by byly schváleny v podobě navržené Komisí, by podle vysvětlujícího prohlášení patřilo mimo jiné: 1) rozšíření činností spojených s analýzou rizik, 2) posílení činností v oblasti výzkumu, 3) zavedení možnosti koordinace společných návratových operací, 4) nový úkol týkající se rozvoje a provozu informačních systémů, 5) nový úkol týkající se poskytování pomoci systému Eurosur atd.
11. Evropský inspektor ochrany údajů tento nový právní rámec uvedený v návrhu, v němž má agentura Frontex fungovat v blízké budoucnosti a v jehož důsledku jí také mohou být na základě návrhu nařízení přiděleny nové operativní úkoly, při svých úvahách o obsahu a závěrech tohoto stanoviska pečlivě zohlednil.
12. V těchto souvislostech a s ohledem na případné nové úkoly a odpovědnosti agentury, jak je uvedeno výše, je překvapující, že se návrh nařízení takřka vůbec nezmiňuje o zpracovávání osobních údajů agenturou Frontex, až na jedinou výjimku, již je poslední věta článku 11 tohoto návrhu. Tato záležitost bude dále zvážena také s ohledem na zjištění a závěry stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k předběžné kontrole, jež je zmíněno v bodě 4.
13. Toto stanovisko se kromě toho zaměří na ta konkrétní ustanovení v návrhu nařízení, jež mají vliv na ochranu údajů, nebo by jej v budoucnosti mohla mít. Toto stanovisko se tedy bude zabývat následujícími konkrétními ustanoveními:
- systémy výměny informací (nové znění článku 11),
  - ochrana údajů (nově vložený článek 11a),
  - bezpečnostní předpisy týkající se ochrany utajovaných skutečností a citlivých neutajovaných skutečností (nově vložený článek 11b),
  - spolupráce s agenturami a subjekty Evropské unie a mezinárodními organizacemi (nové znění článku 13),
  - usnadnění operativní spolupráce se třetími zeměmi a spolupráce s příslušnými orgány třetích zemí (nové znění článku 14).

II. OBECNÉ POZNÁMKY

10. Obecně je třeba poznamenat, že evropský inspektor ochrany údajů bere na vědomí, že cílem návrhu je umožnit

⁽¹⁾ KOM(2008) 67 v konečném znění.

Absence konkrétního právního základu ohledně zpracování osobních údajů agenturou Frontex

14. Jak již bylo uvedeno, návrh neupřesňuje, zda je agentura Frontex v souvislosti s rozšířením úkolů a odpovědností, jež návrh předvídá, povoleno zpracovávat (některé) osobní údaje, a pokud ano, za jakých okolností, podmínek a omezení a jaké záruky při tom budou uplatněny. Návrh nařízení tuto záležitost rozhodně neobjasňuje a neobsahuje ani konkrétní právní základ, který by upřesňoval, za jakých okolností může k takovému zpracování agenturou Frontex dojít, při dodržování přísných záruk ochrany údajů a v souladu se zásadami proporcionality a nezbytnosti.
15. V této souvislosti je důležité znova poukázat na vysvětlující prohlášení, jež informuje, že upřednostňovaná možnost posouzení dopadů je v tomto návrhu zohledněna v plném rozsahu, „s výjimkou omezeného mandátu agentury Frontex ke zpracování osobních údajů v souvislosti s bojem proti zločineckým sítím organizujícím nedovolené přistěhovalectví“. Dále vysvětlující prohlášení uvádí, že „Komise má za to, že by měly být prozkoumány všechny možnosti posílení boje proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi“. Nicméně „za vhodnější považuje vrátit se k otázce osobních údajů jednak v kontextu celkové strategie výměny informací, jež má být předložena později v tomto roce, jednak s přihlédnutím k úvahám o dalším rozvoji spolupráce mezi agenturami v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v souladu se Stockholmským programem“.
16. Evropský inspektor ochrany údajů má pochybnosti ohledně přístupu k otázce zpracovávání osobních údajů agenturou Frontex, který Komise v tomto návrhu nařízení zaujala. Výše citovaná část vysvětlujícího prohlášení neobjasňuje, jaký by mohl být rozsah zpracování osobních údajů v dalších oblastech činností agentury Frontex (viz body 10 a 11). Aby to evropský inspektor ochrany údajů vysvětlil na příkladu, rád by poukázal na své stanovisko k předběžné kontrole týkající se přípravy a provádění společných návratových operací, což je činnost, v souvislosti s níž jej agentura Frontex informovala, že má-li účinně plnit své úkoly stanovené v článku 9 nařízení o agentuře Frontex, bude pravděpodobně nezbytné, aby k nějakému zpracování osobních údajů přikročila.
17. Evropský inspektor ochrany údajů ve stanovisku k předběžné kontrole uvedl, že „vzhledem k citlivosti údajů a dotčených činností týkajících se zranitelných obyvatel považuje za vhodnější, ne-li nutné, použít konkrétnější právní základ než článek 9 nařízení (ES) č. 2007/2004, který by stanovil jasnější omezení pro zpracování a zajistil přiměřené záruky pro subjekty údajů, jak to vyžaduje článek 8 Evropské úmluvy o lidských právech a Listiny základních práv Evropské unie“.
18. Evropský inspektor ochrany údajů se domnívá, že příklad společných návratových operací, v souvislosti s nimiž považuje agentura Frontex za nezbytné do jisté míry zpracovávat osobní údaje, dokládá, že je naléhavě zapotřebí tuto záležitost v návrhu objasnit. Skutečnost, že se Komise zdráhá tuto věc v návrhu nařízení upřesnit nebo jasně uvést datum, do kdy tak učiní, a namísto toho tuto záležitost odkládá na nové právní a politické okolnosti (viz bod 15 tohoto stanoviska), vzbuzuje vážné obavy. Evropský inspektor ochrany údajů je názoru, že by tento přístup mohl vyvolat nežádoucí právní nejistotu a značně ohrozit dodržování pravidel a záruk v oblasti ochrany údajů.
19. S ohledem na nové úkoly a odpovědnosti agentury Frontex plánované v návrhu je evropský inspektor ochrany údajů toho názoru, že by se návrh nařízení měl – v nezbytné a přiměřené míře – jasně zabývat otázkou rozsahu činností, jež by mohly být podnětem k tomu, aby agentura Frontex zpracovávala osobní údaje. Evropský inspektor ochrany údajů se domnívá, že je zapotřebí konkrétního právního základu, který by se zabýval zpracováním osobních údajů agenturou Frontex v souvislosti s jejími stávajícími či novými úkoly. Toto zpracovávání by mělo být povoleno jen v případě, že je to nezbytné pro jasně určené a zákonné účely, zejména pro společné návratové operace.
20. Tento právní základ by měl kromě toho upřesnit nezbytné a přiměřené záruky, omezení a podmínky, za nichž by se takové zpracování osobních údajů uskutečňovalo, v souladu s článkem 8 Evropské úmluvy o lidských právech a s článkem 8 Listiny základních práv Evropské unie.
21. Potřeba upřesnění je ještě více relevantní vzhledem k tomu, že je v praxi obtížné jednoznačně rozlišovat mezi operativními a neoperativními činnostmi agentury Frontex, přesněji řečeno mezi případy, kdy by byly osobní údaje zpracovávány pro *výhradě správní*, nebo *výhradně operativní účely*. Tyto pojmy mohou způsobit zmatek, pokud jde o jejich přesný rozsah a obsah. Proto evropský inspektor ochrany údajů vyzývá zákonodárce, aby tuto záležitost v návrhu nařízení objasnil.
22. Evropský inspektor ochrany údajů také využívá této příležitosti, aby zdůraznil, že závěry stanoviska k předběžné kontrole se vztahují pouze ke konkrétní činnosti (tj. ke společným návratovým operacím), kterou má agentura Frontex v budoucnosti provádět v souladu s článkem 9 nařízení o agentuře Frontex⁽¹⁾. Tyto závěry vycházejí z komplexní analýzy právních a praktických okolností této konkrétní činnosti a také z informací, jež agentura Frontex evropskému inspektorovi ochrany údajů poskytla v průběhu předběžné kontroly. Proto je nelze použít při posuzování nezbytnosti, přiměřenosti a zákonnosti

⁽¹⁾ Článek 9 stanoví: „1. Při dodržení návratové politiky Společenství poskytuje agentura nezbytnou pomoc pro organizaci společných návratových operací prováděných členskými státy. Agentura může používat finanční prostředky Společenství dostupné v oblasti navrácení (...)“.

žádného zpracovávání osobních údajů, jež může být v budoucnosti plánováno v souvislosti s dalšími činnostmi agentury Frontex. Pokud by agentura Frontex plánovala jakékoli další zpracovávání osobních údajů, měla by být zákonost každého individuálního případu podrobena analýze, protože v nařízení o agentuře Frontex chybí konkrétní ustanovení⁽¹⁾.

III. ANALÝZA KONKRÉTNÍCH USTANOVENÍ NÁVRHU

23. Jak bylo uvedeno v bodu 13, bude se toto stanovisko zabývat rovněž těmi konkrétními ustanoveními v návrhu nařízení, jež mají vliv na ochranu údajů, nebo by jej v budoucnosti mohla mít (čl. 11, 11a, 11b, 13 a 14).

Článek 11 – Systémy výměny informací

24. Návrh obsahuje nové znění článku 11 nařízení (ES) č. 2007/2004, které pozměňuje úlohu agentury tím, že jí ukládá povinnost usnadnit výměnu informací a vyvíjet a provozovat informační systém umožňující výměnu utajovaných skutečností. Navrhované znění konkrétně stanoví, že „agentura může přijmout veškerá opatření nezbytná k usnadnění výměny informací týkajících se jejích úkolů s Komisí a členskými státy. Vyvíjí a provozuje informační systém umožňující výměnu utajovaných skutečností s Komisí a členskými státy. Výměna informací v rámci tohoto systému nezahrnuje výměnu osobních údajů.“

25. Evropský inspektor ochrany údajů vítá upřesnění navržené v poslední větě výše uvedeného ustanovení, neboť objasňuje obsah informací, jež si může agentura Frontex vyměňovat s Komisí a členskými státy, a nenechává žádné pochyby ohledně toho, zda taková výměna informací zahrnuje i osobní údaje.

⁽¹⁾ Viz bod 3.2 stanoviska k předběžné kontrole: „Zákonnost zpracování: Evropský inspektor ochrany údajů se domnívá, že článek 9 nařízení (ES) č. 2007/2004 a čl. 5 písm. a) nařízení (ES) č. 45/2001 by tedy měly v tomto konkrétním případě sloužit pouze jako dočasný právní základ pro plánované činnosti zpracovávání, s podmínkou, že bude v souvislosti s probíhající revizí nařízení (ES) č. 2007/2004 pečlivě přezkoumána potřeba konkrétnějšího právního základu.“ V konečných závěrech evropský inspektor ochrany údajů rovněž navrhl, aby agentura Frontex: 1) prověřovala článek 9 nařízení (ES) č. 45/2001, dříve než dojde k předání v rámci jeho působnosti, tak aby byly jeho požadavky splněny. Evropský inspektor ochrany údajů požádal agenturu Frontex, aby mu v takovém případě oznámila způsob dosažení shody s tímto článkem, dříve než dojde k předání; 2) prováděla nezbytné postupy k zaručení práv subjektů údajů; 3) plnila povinnost poskytnout informace, dříve než dojde k činnosti zpracování, s výjimkou případů, kdy informace subjektům údajů poskytnete v souladu s článkem 12 nařízení členský stát. Dále evropský inspektor ochrany údajů agenturu Frontex požádal, aby jej informovala o konkrétním provádění opatření přijatých v této souvislosti.

26. Evropský inspektor ochrany údajů však v této souvislosti chce upozornit na to, že navržený článek 11 je ve skutečnosti jediným ustanovením v tomto návrhu, jež se výslovně zabývá záležitostí zpracovávání osobních údajů agenturou Frontex v souvislosti s jejími operativními činnostmi. Činí tak tím, že výměnu osobních údajů vyjímá z oblasti působnosti konkrétního informačního systému. Skutečnost, že ostatní ustanovení, jako je ustanovení týkající se spolupráce s agenturami a subjekty Evropské unie a s mezinárodními organizacemi (článek 13) nebo ustanovení upravující spolupráci se třetími zeměmi (článek 14), neobsahují žádné upřesnění tohoto druhu, může vést k nejistotě či dokonce k obavám ohledně ochrany údajů.

Článek 11a – Ochrana údajů

27. V návrhu je vložen článek 11a, který se týká uplatňování nařízení (ES) č. 45/2001 a zní takto: „Správní rada stanoví opatření pro uplatňování nařízení (ES) č. 45/2001 agenturou, včetně opatření týkajících se inspektora ochrany údajů agentury.“

28. Evropský inspektor ochrany údajů vítá toto ustanovení, jež potvrzuje, že agentura má povinnost zpracovávat osobní údaje v souladu s nařízením (ES) č. 45/2001 vždy, když má povoleno je zpracovávat.

29. V této souvislosti je zvláště důležité jmenování inspektora ochrany údajů a mělo by být provázeno okamžitým zavedením prováděcích pravidel týkajících se rozsahu pravomoci a úkolů, jež mu jsou svěřeny podle čl. 24 odst. 8 nařízení (ES) č. 45/2001. Tato pravidla by měla být doplněna také veškerými opatřeními, jež jsou nezbytná k účinnému uplatňování nařízení o agentuře Frontex.

30. Toto ustanovení je nanejvýš vhodné také s ohledem na závěry stanoviska k předběžné kontrole, pro jehož účel agentura Frontex informovala evropského inspektora ochrany údajů, že v zájmu řádného a účinného plnění úkolů podle článku 9 nařízení o agentuře Frontex bude pravděpodobně nezbytné, aby k nějakému zpracování osobních údajů přikročila. Protože se používá nařízení (ES) č. 45/2001, agentura Frontex bude muset ve své úloze správce údajů zajistit dodržování všech ustanovení obsažených v tomto nařízení.

31. Zde je rovněž třeba uvést, že návrh neobsahuje žádná konkrétní pravidla související s výkonem práv subjektů údajů (články 13–19 nařízení (ES) č. 45/2001). Kromě toho neobsahuje žádná konkrétní ustanovení týkající se povinnosti správce údajů poskytovat informace subjektu údajů (články 11 a 12 nařízení (ES) č. 45/2001). Evropský inspektor ochrany údajů doporučuje zvláště zohlednit tato pravidla v opatřeních, jež má zavést správní rada na základě článku 11a tohoto návrhu.

Článek 11b – Bezpečnostní předpisy týkající se ochrany utajovaných skutečností a citlivých neutajovaných skutečností

32. Článek 11b stanoví, že by agentura Frontex měla u utajovaných skutečností uplatňovat bezpečnostní zásady Komise stanovené v jejím rozhodnutí 2001/844/ES, ESUO, Euratom. Jde mimo jiné o ustanovení týkající se výměny, zpracování a uchování utajovaných skutečností. Navrhované ustanovení také agentuře ukládá povinnost zpracovávat citlivé neutajované skutečnosti tak, jak je přijala a provádí Komise.
33. Evropský inspektor ochrany údajů toto ustanovení vítá jako potřebné upřesnění způsobu, jakým by měla agentura Frontex zajišťovat, vyměňovat, zpracovávat a uchovávat utajované skutečnosti. Rovněž vítá, že citlivé neutajované skutečnosti by měly být zpracovávány spolehlivě podle bezpečnostních zásad přijatých Komisí. V zájmu úplnosti a upřesnění této bezpečnostní povinnosti evropský inspektor ochrany údajů doporučuje vložit za poslední větu článku 11b tato slova: „a v souladu s tím vytváří vlastní a podrobnou bezpečnostní politiku“. Aby byly zásady Komise účinné, je samozřejmě třeba je vhodným způsobem, prostřednictvím bezpečnostní politiky šité na míru, provést a uplatňovat.

Článek 13 – Spolupráce s agenturami a subjekty Evropské unie a s mezinárodními organizacemi

34. Návrh nahrazuje stávající znění článku 13 nařízení o agentuře Frontex. Nové znění stanoví: „Agentura může spolupracovat s Europolem, Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu, Agenturou pro základní práva a dalšími agenturami a subjekty Evropské unie a mezinárodními organizacemi příslušnými pro záležitosti upravené tímto nařízením v rámci pracovních ujednání uzavřených s těmito subjekty v souladu s odpovídajícími ustanoveními Smlouvy a s ustanoveními o pravomocích těchto subjektů.“
35. Evropský inspektor ochrany údajů toto ustanovení analyzoval a usuzuje, že pracovní ujednání s agenturami, subjekty a s mezinárodními organizacemi uvedená v tomto článku se nevztahují na zpracování osobních údajů. Tento výklad vychází ze skutečnosti, že nové znění tuto záležitost neupřesňuje ani neuvádí kategorie údajů, jež by mohly být vyměňovány s agenturami a subjekty. Neuvádí ani podmínky, za nichž by se taková výměna mohla provádět.
36. Bez ohledu na výše zaujaté stanovisko by evropský inspektor ochrany údajů rád upozornil na ustanovení

článku 22 rozhodnutí Rady ze dne 6. dubna 2009 o zřízení Evropského policejního úřadu (Europol) ⁽¹⁾ (dále „rozhodnutí o Europolu“), jež se týká vztahů s orgány, institucemi a jinými subjekty Unie nebo Společenství. Podle tohoto ustanovení může Europol navázat a udržovat spolupráci s orgány, institucemi a jinými subjekty, které byly zřízeny Smlouvou o Evropské unii a Smlouvami o založení Evropských společenství nebo na jejich základě, zejména s agenturou Frontex. V této souvislosti je třeba dodat, že čl. 22 odst. 2 uvádí, že „Europol uzavře se subjekty uvedenými v odstavci 1 dohody nebo pracovní ujednání. Tyto dohody nebo pracovní ujednání se mohou týkat výměny operativních, strategických nebo technických informací, včetně osobních údajů a utajovaných informací. Jakoukoli takovou dohodu nebo pracovní ujednání lze uzavřít pouze po schválení správní radou, která nejprve, jedná-li se o výměnu osobních údajů, získá stanovisko společného kontrolního orgánu.“ Kromě toho Europol na základě čl. 22 odst. 3 může před vstupem dohody nebo pracovního ujednání uvedených v odstavci 2 v platnost přímo přijímat a využívat informace, včetně osobních údajů, od subjektů uvedených v odstavci 1, jestliže je to nezbytné pro řádné plnění jeho úkolů, a za podmínek uvedených v čl. 24 odst. 1 může informace, včetně osobních údajů, těmto subjektům přímo předávat, jestliže je to nezbytné pro řádné plnění úkolů příjemce.

37. Vzhledem k tomu, že rozhodnutí o Europolu obsahuje ustanovení, jež Europolu umožňuje uzavřít s agenturou Frontex dohodu nebo pracovní ujednání, jež se mohou týkat výměny operativních, strategických nebo technických informací, včetně osobních údajů, vyzývá evropský inspektor ochrany údajů zákonodárce, aby v návrhu nařízení objasnil, že pracovní ujednání, jež by mohla být uzavřena s Europolem na základě navrženého článku 13 nařízení o agentuře Frontex, se nevztahují na výměnu osobních údajů.

Článek 14 – Usnadnění operativní spolupráce se třetími zeměmi a spolupráce s příslušnými orgány třetích zemí

38. Čl. 14 odst. 1 návrhu se zabývá záležitostmi usnadnění operativní spolupráce se třetími zeměmi a spolupráce s příslušnými orgány třetích zemí. Přesněji řečeno požaduje následující: „Agentura usnadňuje v oblastech své činnosti a v míře nezbytné pro plnění svých úkolů operativní spolupráci mezi členskými státy a třetími zeměmi v rámci politiky vnějších vztahů Evropské unie, mimo jiné v oblasti lidských práv.“ Odstavec 6 tohoto článku kromě toho stanoví, že „agentura může spolupracovat s orgány třetích zemí příslušnými pro záležitosti upravené tímto nařízením v rámci pracovních ujednání uzavřených s těmito orgány v souladu s odpovídajícími ustanoveními Smlouvy“.

⁽¹⁾ 2009/371/SVV, (Úř. věst. L 121, 15.5.2009, s. 37).

39. Evropský inspektor ochrany údajů konstatuje, že se výše uvedené ustanovení nezmiňuje o zpracování osobních údajů ani neupřesňuje, zda se „pracovní ujednání“ předpokládaná v tomto ustanovení vztahují i na osobní údaje, a pokud ano, v jaké míře a za jakých okolností. Z těchto důvodů a s ohledem na odůvodnění uvedené v obecných poznámkách evropský inspektor ochrany údajů usuzuje, že se toto ustanovení na zpracování osobních údajů nevztahuje. Tento závěr je rovněž v souladu s informací, kterou evropský inspektor ochrany údajů obdržel od agentury Frontex v souvislosti s oznámením o předběžné kontrole ohledně společných návratových operací.

IV. ZÁVĚRY

40. Evropský inspektor ochrany údajů vítá skutečnost, že s ním Komise konzultuje v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001.

41. Evropský inspektor ochrany údajů vzal na vědomí cíl a účel návrhu nařízení i důvody, jež vedly k přijetí návrhu, který má přepracovat legislativní rámec agentury Frontex. Zejména konstatuje, že cílem návrhu je umožnit agentuře Frontex, aby plnila své stávající úkoly a odpovědnosti i úkoly a odpovědnosti podle návrhu nařízení účinněji.

42. S ohledem na nový právní rámec plánovaný v návrhu, v němž má agentura Frontex pracovat v blízké budoucnosti a v jehož důsledku jí také mohou být na základě návrhu nařízení přiděleny nové operativní úkoly, je překvapující, že se návrh nařízení nezmiňuje o zpracovávání osobních údajů agenturou Frontex, až na jedinou výjimku, jíž je poslední věta článku 11.

43. Evropský inspektor ochrany údajů zastává názor, že by se návrh nařízení měl – v nezbytné a přiměřené míře – jasně zabývat otázkou rozsahu činností, jež by mohly být podnětem k tomu, aby agentura Frontex zpracovávala osobní údaje.

44. Je zapotřebí konkrétního právního základu, který by se zabýval záležitostmi zpracovávání osobních údajů agenturou Frontex a upřesnil by, za jakých okolností může k takovému zpracování agenturou Frontex dojít, při dodržování přísných záruk ochrany údajů a v souladu se zásadami proporcionality a nezbytnosti. Toto zpracovávání by mělo být povoleno jen v případě, že je to nezbytné pro jasně určené a zákonné účely (zejména pro společné návratové operace).

45. Tento právní základ by měl upřesnit nezbytné a přiměřené záruky, omezení a podmínky, za nichž by se takové zpracování osobních údajů uskutečňovalo, v souladu s článkem 8 Evropské úmluvy o lidských právech a s článkem 8 Listiny základních práv Evropské unie, přičemž k nejdůležitějším aspektům by patřily záruky týkající se práv subjektů údajů.

46. Skutečnost, že se Komise zdráhá tuto věc upřesnit v návrhu nařízení nebo jasně uvést datum, do kdy tak učiní, a namísto toho tuto záležitost odkládá na nové právní a politické okolnosti, vzbuzuje vážné obavy. Podle názoru evropského inspektora ochrany údajů by tento přístup mohl vyvolat nežádoucí právní nejistotu a značně ohrozit dodržování pravidel a záruk v oblasti ochrany údajů.

47. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž vyzývá zákonodárce, aby v návrhu nařízení v zájmu jeho dalšího zdokonalení objasnil, že pracovní ujednání, jež by mohla být uzavřena s Europolem na základě navrženého článku 13 nařízení o agentuře Frontex, se nevztahují na výměnu osobních údajů. Kromě toho také navrhuje upřesnit článek 11b tohoto návrhu.

V Bruselu dne 17. května 2010.

Peter HUSTINX

Evropský inspektor ochrany údajů